

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

آئین نامه تاسیس درمانگاه چند تخصصی خدمات ژنتیک

مستندات قانونی:

به استناد مواد ۲۳، ۲۴ و ۲۵ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۳ و اصلاحات بعدی و ماده ۸ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۴ و آئین نامه اجرائی آن مصوب سال ۱۳۶۵ هیئت محترم وزیران و اصلاحات سال ۱۳۶۶ و بندهای ۱۱، ۱۲ و ۱۶ ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۷، آئین نامه تاسیس درمانگاه چند تخصصی خدمات ژنتیک به شرح

ذیل تدوین می شود:

ماده ۱- تعاریف:

در این آئین نامه واژه های ذیل در معانی مربوطه به کار می رود:

۱-۱- وزارت متبوع: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱-۲- معاونت: معاونت درمان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

۱-۳- کمیسیون قانونی: کمیسیون تشخیص امور پزشکی وزارت، موضوع ماده ۲۰ قانون مربوط به مقررات امور

پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی

۱-۴- پروانه های بهره برداری (تاسیس) و مسئول فنی: پروانه های قانونی هستند که از طریق معاونت پس از

تصویب کمیسیون قانونی بعنوان مجوز فعالیت هر درمانگاه صادر می شوند.

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

۱-۵- درمانگاه چند تخصصی: به درمانگاه چند تخصصی خدمات ژنتیک گفته می شود. درمانگاه چند تخصصی خدمات ژنتیک، مجتمعی است که خدمات ژنتیک بالینی، ژنتیک آزمایشگاهی و خدمات پیراپزشکی را بصورت یکپارچه و با رعایت مفاد این آئین نامه عرضه می نماید.

۱-۶- موسس: موسسین حقیقی یا حقوقی

ماده ۲- اهداف درمانگاه چند تخصصی:

۲-۱- تاسیس درمانگاه چند تخصصی خدمات ژنتیک به منظور تامین خدمات بالینی، آزمایشگاهی و خدمات پیراپزشکی ژنتیکی تخصصی و فوق تخصصی (سطح سه) بصورت عرضه خدمات مشاوره‌ای و در یک مجتمع است.

۲-۲- گروه‌های خدمات تعریف شده هر یک از درمانگاه‌های مراجعه مستقیم واحدهای تخصصی و فوق تخصصی به صورت مستقل و با رعایت ضوابط و آئین نامه‌های مصوب وزارت متبوع و سازمان نظام پزشکی در چهارچوب استانداردهای تعریف شده خدمات پزشکی که در دوره‌های معین شده در دستورالعمل‌های مرتبط به روز رسانی می شود (با ارتباط تعریف شده با یکدیگر در قالب برنامه ژنتیک اجتماعی)، در چهارچوب سیاستهای وزارت متبوع ارائه میشود.

۲-۳- خدمات قابل عرضه در این درمانگاه شامل مشورت های تخصصی و فوق تخصصی مستقیم یا مشاوره‌های درخواست شده از سوی سطوح ۲ و ۳ نظام سلامت و در چهارچوب سیاست های وزارت متبوع است.

۲-۴- این مجتمع درمانگاهی همچنین پاسخگوی متقاضیان خدمات ژنتیکی است که بصورت مستقل از سوی بخشهای مختلف نظام سلامت ارجاع شده و متقاضی دریافت خدمات ژنتیک از مجتمع هستند.

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۳- تخصص های مشمول درمانگاه چند تخصصی:

۳-۱-۳ درمانگاه چند تخصصی خدمات ژنتیک شامل واحدهای درمانگاهی، آزمایشگاهی و پیراپزشکی در قالب تخصص های مرتبط است که متخصصین مورد اشاره در ذیل هر واحد ارائه خدمت می نمایند:

۳-۱-۱-۱ تخصص ها و فوق تخصص های بالینی: شامل رشته های زنان و زایمان (باروری)، نوزادان و کودکان، داخلی و فوق تخصص های مرتبط

۳-۱-۱-۲ تخصص ها و فوق تخصص های آزمایشگاهی: مطابق آئین نامه تاسیس و اداره امور آزمایشگاه های تشخیص پزشکی

۳-۱-۱-۳ سایر تخصص ها و فوق تخصص های پیراپزشکی: شامل خدمات نمونه برداری و تصویربرداری مرتبط و سونوگرافی، این مجتمع همچنین باید دارای واحد نمونه برداری از جنین با احراز استانداردهای مصوب وزارت متبوع باشد.

۳-۱-۱-۴ واحد مشاوره ژنتیک بالینی: مشاوره ژنتیک در این مجتمع توسط متخصص ژنتیک پزشکی (لزوماً دارای مدرک پایه MD) دارای تجربه مستند و مفید مشاوره ژنتیک (انجام مستقیم حداقل ۱۰۰ پرونده مشاوره ژنتیک) با گواهی مشاوره ژنتیک از وزارت متبوع، انجام خواهد شد.

تبصره- سایر تخصص ها و فوق تخصص های بالینی، آزمایشگاهی و پیراپزشکی

بر اساس درخواست مسئول فنی با ذکر دلایل بکارگیری آن تخصص در راستای عرضه استاندارد و جامع خدمات ژنتیک و با ذکر ارتباط خدمت هدف با خدمات ژنتیک، رعایت مقررات و ضوابط وزارت متبوع ارائه می گردد.

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

ماده ۴- گروه های عمده خدمات قابل عرضه در درمانگاه چند تخصصی:

۴-۱ خدمات عمده ژنتیک که می تواند بعنوان گروه خدمات هدف در چهارچوب سیاستهای وزارت متبوع توسط

درمانگاه چند تخصصی تعیین شود شامل:

- گروه بیماریهای کروموزومی

- بیماریهای خونریزی دهنده ارثی

- بیماریهای متابولیک ارثی

- بیماریهای مشمول هموگلوبینوپاتی های ارثی

- بیماریهای ارثی گوش

- بیماریهای ارثی چشم

- بیماریهای دیس مورفیک مادرزادی (ناهنجاریهای مادرزادی)

- بیماریهای دیستروفیک عضلانی و یا عصبی ارثی

- بیماریهای پوستی ارثی

- بیماریهای ایمنی ارثی

۴-۲ در درمانگاه چند تخصصی، خدمات لزوماً باید در چهارچوب گروه های معین خدمت ژنتیک که توسط درمانگاه،

هدف گذاری شده است تعریف شود و احراز استانداردهای تعیین شده برای گروه خدمت هدف بر اساس تائید اداره

ژنتیک وزارت متبوع خواهد بود.

۴-۳ ارائه دیگر خدمات ژنتیک سایر گروه بیماریهای ارثی و ژنتیک با عنوان نمودن گروه مربوطه و احراز

استانداردها و شرایط لازم فیزیکی و پرسنلی توسط موسس امکان پذیر خواهد بود.

شماره
تاریخ
پوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

۴-۴- ارائه خدمات آزمایشگاهی باید منطبق با سیاستهای وزارت متبوع شامل آیین نامه تاسیس و اداره امور آزمایشگاههای تشخیص پزشکی و همچنین مقررات و استانداردهای ابلاغی آزمایشگاه مرجع سلامت باشد.

۴-۵- برای ارائه خدمات هر گروه هدف باید نیروی تخصصی و فضاهای لازم، امکانات بالینی، و پیراپزشکی مورد نیاز آن گروه هدف در درمانگاه تخصصی فراهم گردد.

۴-۶- هر درمانگاه تخصصی حداقل باید دو گروه از گروه های هدف را برای ارائه خدمت انتخاب نماید.

۴-۷- درمانگاه تخصصی حداقل باید در چهارچوب پیشگیری سطح یک و دو شامل خدمات پیشگیری از بروز بیماری و پیشگیری از بروز علائم (درمان) فعالیت نماید و خدمات بالینی، آزمایشگاهی و پیراپزشکی را برای گروه های هدف تعیین شده بصورت مجتمع عرضه نماید.

ماده ۵- اقدامات تشخیصی درمانی در درمانگاه چند تخصصی:

اقدامات مشتمل است بر:

۵-۱- مشاوره تخصصی ژنتیک به مشاوران عمومی ژنتیک شاغل در مراکز مشاوره ژنتیک مورد تایید وزارت متبوع؛ توسط متخصصین مشاور ژنتیک تعریف شده در این آیین نامه در چهارچوب سیاستهای کنترل بیماریهای ژنتیک و استانداردها و ضوابط و مقررات بخش های مرتبط در وزارت متبوع

۵-۲- عرضه مشورت های بالینی تخصصی و فوق تخصصی تقاضا شده از سوی متخصصین بخشهای مختلف نظام سلامت شامل متخصصین منتخب در سطح دو در صورتی که بخشی از روند بررسی و تشخیص بیماران یا مشکوکین به بیماری ژنتیک را تشکیل دهد، در چهارچوب استانداردهای بالینی و ضوابط و مقررات بخش های مرتبط در

وزارت متبوع

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و امور پزشکی

۳-۵- انجام آزمایشات آسیب شناسی بالینی و تشریحی که بخشی از روند بررسی بیماران ژنتیک را تشکیل دهد و بصورت مستقیم و یا درخواست مشورت از سوی متخصصین منتخب (سطح دو) تقاضا شده است، در چهارچوب سیاست های کنترل بیماریهای ژنتیک وزارت متبوع و با در نظر گرفتن استانداردها، ضوابط و مقررات آزمایشگاه مرجع سلامت

۴-۵- انجام نمونه برداری از ملحقات جنینی، مایع آمنیون، کوریون و کورد بر اساس ضوابط پزشکی قانونی و نظام پزشکی و سایر ضوابط و استانداردهای مرتبط در وزارت متبوع، درخواست شده از سوی بخش های مختلف نظام سلامت شامل متخصصین منتخب (سطح ۲) در صورتی که بخشی از بررسیهای بیماریهای ژنتیک را تشکیل دهد.

۵-۵- بررسیهای ژنتیک آزمایشگاهی شامل بررسی خدمات ژنتیک پزشکی، درخواست شده از سوی بخشهای مختلف نظام سلامت شامل متخصصین منتخب (سطح ۲) در چهارچوب استانداردهای تعریف شده بخش های مرتبط در وزارت متبوع.

۶-۵- انجام انواع بررسی های تصویری شامل سونوگرافی و انواع تصویربرداری هایی که از سوی بخشهای مختلف نظام سلامت تقاضا شده است، در صورتی که بخشی از روند بررسی بیماران ژنتیک را تشکیل دهد.

بصره- وجود بخش های رادیولوژی و تصویربرداری منوط به رعایت ضوابط سطح بندی خدمات و اخذ تائیدیه های مربوطه می باشد.

ماده ۶- شرایط متقاضیان تاسیس:

۱-۶- اجازه تأسیس درمانگاه چندتخصصی به اشخاص حقیقی و یا حقوقی پس از تصویب کمیسیون قانونی و اخذ موافقت اصولی از وزارت متبوع با رعایت ضوابط سطح بندی خدمات به ازای هر دو میلیون نفر جمعیت و یا به ازای

شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

تاریخ: .....

مراکز استانها یا شهرستانهای دارای دانشگاه علوم پزشکی در استانها (حتی چنانچه شاخص جمعیت را احراز نکرده باشند) یک مورد اعطا می شود.

تبصره ۱- یک نفر پزشک به تنهایی می تواند موسس باشد. در صورتی که ۲ نفر متقاضی باشند باید یک نفر از آنها پزشک باشد. در صورتیکه بیش از ۲ نفر متقاضی تاسیس باشند باید نصف به علاوه یک نفر از آنها از فارغ التحصیلان گروه پزشکی (حداقل لیسانس یا بالاتر) بوده و حداقل یک نفر از آنها الزاما پزشک (ترجیحا متخصص ژنتیک) باشد.

تبصره ۲- اشخاص حقوقی متقاضی تاسیس، شرکت های تعاونی خدمات بهداشتی درمانی و یا سایر شرکت ها و موسسات خیریه می باشند که رعایت تبصره ۱ بند ۱-۶ برای آنها الزامی است.

تبصره ۳- در موسسات خیریه عضویت حداقل یک نفر پزشک کفایت می کند.

۲-۶- به هر شخص حقیقی و یا حقوقی بیش از یک پروانه بهره برداری (تاسیس) داده نمی شود، رعایت ضوابط مندرج در ماده ۲۲ این آیین نامه برای موسس الزامی است.

ماده ۷- شرایط بهره برداری:

۷-۱- جهت تاسیس، بهره برداری و فعالیت درمانگاه چندتخصصی باید به شرح ذیل اقدام گردد:

۷-۱-۱- تسلیم درخواست و مدارک لازم به معاونت مربوطه

۷-۱-۲- اخذ موافقت اصولی کمیسیون قانونی، طبق ضوابط و مقررات مربوطه

۷-۱-۳- ارائه مدارک طبق ضوابط و زمان بندی ابلاغی وزارت پس از اخذ موافقت اصولی که شامل موارد ذیل است:

۷-۱-۳-۱- معرفی مکان درمانگاه چندتخصصی و ارائه نقشه ساختمانی به معاونت مربوطه و تأیید توسط معاونت

درمان و بهداشتی و اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه تحت پوشش منطقه بر اساس ضوابط موجود

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۷-۱-۳-۲- احداث یا بازسازی ساختمان، تجهیز آن و تأیید اجرای نقشه ها توسط کارشناسان دفتر فنی و معاونت بهداشتی و اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه

۷-۱-۳-۳- ارائه لیست تجهیزات درمانگاه چندتخصصی مطابق استانداردهای مربوطه وزارت متبوع

۷-۱-۳-۴- معرفی پرسنل، پزشکان و مسئولین فنی همراه با مدارک آنان برای کلیه نوبت های کاری

۷-۱-۳-۵- ارائه تصویر مصدق تمام صفحات سند مالکیت ششدانگ یا اجاره نامه به شرط تملیک یا اجاره نامه رسمی یا عادی معتبر با پلاک ثبتی یا رضایت نامه مالک با گواهی امضاء محضری همراه با تصویر مصدق سند مالکیت

۷-۱-۳-۶- اعلام نام و نشانی دقیق درمانگاه چندتخصصی

۷-۱-۳-۷- اخذ پروانه های بهره برداری (تاسیس) و مسئولین فنی از وزارت متبوع

۷-۱-۳-۸- آغاز فعالیت درمانگاه چندتخصصی و اعلام شروع به کار به معاونت مربوطه

۷-۲- صدور موافقت اصولی و پروانه های قانونی پس از تأیید صلاحیت متقاضیان تاسیس توسط کمیسیون قانونی، با وزارت متبوع خواهد بود.

۷-۳- مدت اعتبار، تمدید و لغو موافقت اصولی صادره براساس مفاد قرارداد تاسیس منعقد شده بین وزارت و موسس بوده و در صورت عدم امکان تکمیل مدارک در مدت مقرر در قرارداد تاسیس، تمدید آن منوط به ارائه گزارش پیشرفت کارمورد تأیید معاونت و تأیید نهائی کمیسیون قانونی خواهد بود، صدور موافقت اصولی مجوزی برای فعالیت درمانگاه چندتخصصی نمی باشد و موافقت اصولی قابل واگذاری به غیر نیست.

۷-۴- خرید مکان و یا بازسازی و شروع هرگونه عملیات ساختمانی قبل از اخذ موافقت اصولی و تأیید مکان و نقشه ها توسط کارشناسان دانشگاه، ممنوع بوده و مسئولیت هرگونه ضرروزیان به عهده متقاضیان می باشد.

۷-۵- شروع به کار و ارائه خدمات درمانی بدون اخذ پروانه های بهره برداری (تاسیس) و مسئولین فنی ممنوع است.

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۶-۷- محل، فضای فیزیکی، ساختمان، تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز درمانگاه چندتخصصی براساس ضوابط این آئین نامه و استانداردها و دستورالعمل های مربوطه باید قبل از شروع به کار درمانگاه، توسط کارشناسان ذیربط معاونت مربوطه مورد بازرسی، ارزیابی و تائید قرار گیرد، در غیراینصورت پروانه بهره برداری (تاسیس) صادر نخواهد شد.

۷-۷- زمان فعالیت درمانگاه چندتخصصی در دو نوبت کاری صبح و عصر بر اساس درخواست متقاضی تاسیس می باشد و حضور مسئول فنی در زمان فعالیت درمانگاه چندتخصصی الزامی است.

ماده ۸- ضوابط پرسنلی:

۸-۱- درمانگاه چندتخصصی برای هر نوبت کاری باید حداقل دارای پرسنل فنی و اداری به شرح ذیل باشد:

۸-۱-۱- مسئول فنی درمانگاه تخصصی دارای مدرک ژنتیک پزشکی با مدرک پایه MD با سابقه حداقل یک سال تجربه مستقیم، مفید و مرتبط در مراکز عرضه خدمات ژنتیک

۸-۱-۲- یک نفر مدیر اجرایی با حداقل ۲ سال تجربه، مفید و مرتبط در مراکز خدمات پزشکی (ترجیحاً مجتمع های بیمارستانی)

۸-۱-۳- متصدی پذیرش و مدارک پزشکی حداقل یک نفر به ازاء هر ۱۰۰ نفر پذیرش در روز

۸-۱-۴- حداقل یک متخصص اطفال

۸-۱-۵- حداقل یک متخصص داخلی

۸-۱-۶- حداقل یک جراح عمومی

۸-۱-۷- حداقل یک نفر متخصص زنان و زایمان

تبصره ۵- در صورت وجود بخش های فوق تخصصی، حضور حداقل یک نفر فوق تخصص مربوطه الزامی است.

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

۱۱۱

۸-۱-۸- پرسنل فنی موضوعه آئین‌نامه آزمایشگاه‌های فعال و مستقل سطح یک و دو و سه مورد نیاز برای عرضه خدمات ژنتیک هدف در درمانگاه چند تخصصی بر اساس آئین‌نامه‌های مصوب و سیاستهای آزمایشگاه مرجع سلامت.

۸-۱-۹- پرسنل فنی موضوعه آئین‌نامه عرضه خدمات سطح یک و دو و سه مورد نیاز خدمات پیراپزشکی ژنتیک هدف در درمانگاه چند تخصصی بر اساس آئین‌نامه‌های مصوب و سیاستهای وزارت متبوع

تبصره ۵- معرفی مسئول فنی برای بخش‌های پیراپزشکی (رادیولوژی و...) مطابق با استانداردهای مربوطه و طبق ضوابط و مقررات الزامی است.

۸-۱-۱۰- یک نفر خدمه دارای گواهی نامه بهداشت عمومی از آموزشگاه‌های اصناف دارای مجوز از معاونت بهداشتی دانشگاه/ دانشکده مربوطه در هر نوبت کاری

۸-۱-۱۱- در صورت وجود آبدارخانه وجود یک نفر آبدارچی دارای کارت بهداشت و گواهینامه دوره ویژه بهداشت عمومی از آموزشگاههای اصناف دارای مجوز از معاونت بهداشتی (از بکارگیری آبدارچی جهت انجام امور نظافت جلوگیری بعمل آید).

۸-۲- بکارگیری پرسنل فنی اعم از پزشکان و پیراپزشکان مستلزم رعایت قوانین جاری و دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های وزارت متبوع می‌باشد.

۸-۳- رعایت فعالیت حداکثر دو نوبت کاری برای کلیه پزشکان و کادر پیراپزشکی که در درمانگاه چندتخصصی فعالیت می‌کنند الزامی است و اشتغال همزمان در سایر درمانگاهها و موسسات پزشکی و حرف وابسته مجاز نمی‌باشد.

۸-۴- در صورت استفاده درمانگاه چندتخصصی از مشاوره و یا حضور ثابت تخصصهای دیگر می‌بایست ضمن تامین شرایط فیزیکی و فنی لازم ، نام پزشکان همکار مورد نیاز همراه با پروانه مطب معتبر و ساعات فعالیت به معاونت درمان اعلام گردد .

شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۵-۸- رعایت آئین نامه اجرایی قانون اجازه تاسیس مطب در بکارگیری مسئول یا مسئولین فنی و پزشکان درمانگاه الزامی است.

۶-۸- در صورت محدود بودن خدمات ژنتیک هدف درمانگاه چند تخصصی که موجب محدودیت مراجعین (کمتر از ۱۰۰ نفر در روز) باشد خدمات اجرایی می تواند بصورت متمرکز سازماندهی شده و با پرسنل مشترک عرضه شود و در صورتی که مراجعین بیش از صد نفر و یا خدمات هدف بیش از ۲ گروه خدمت در طول ۲ شیفت صبح و بعد از ظهر باشد باید به تفکیک هر گروه خدمت مستخدمین اداری، طبق ضوابط بخشهای آزمایشگاهی و بالینی مربوطه تعیین شوند.

ماده ۹- ضوابط ساختمانی و تجهیزاتی اختصاصی:

۱-۹- ضوابط ساختمانی:

حداقل مساحت زیربنا و ضوابط ساختمانی برای احداث هر درمانگاه چندتخصصی دویست مترمربع جهت بخش بالینی بوده در مورد فضای آزمایشگاه استانداردهای تعیین شده مرتبط به آن در آزمایشگاه مرجع سلامت ملاک عمل است.

۲-۹- ضوابط تجهیزاتی اختصاصی:

دستگاهها، تجهیزات و ملزومات پزشکی مورد نیاز جهت ارائه خدمات مطرح در این آئین نامه نظیر آزمایشگاه، رادیولوژی، داروخانه و... می بایستی منطبق با شرایط و استانداردهای مندرج در هریک از آئین نامه های مربوطه در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به همراه ضوابط و دستورالعملهای سازمان نظام پزشکی کشور و "اصلاحیه های مربوطه، موضوع حداقل تجهیزات و ملزومات پزشکی مورد نیاز در هریک از مراکز تخصصی پزشکی" باشد. بدیهی است تجهیزات لازم و مربوط به متخصصین ثابت یا مشاور و همکار با درمانگاه چندتخصصی بر حسب مورد الزامی است.

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

تبصره- رعایت اصول و استانداردهای زیست محیطی و کنترل عفونت و ایمنی بیماران و کارکنان در تامین و کاربرد مواد و وسایل ارائه خدمات بر اساس دستورالعمل‌های مصوب الزامی است.

ماده ۱۰- ضوابط بهداشتی و ایمنی عمومی:

۱-۱۰- به طور کلی رعایت ضوابط و استانداردهای عمومی ابلاغی وزارت متبوع شامل ضوابط بهداشتی و ضوابط عمومی آزمایشگاهی ژنتیک مطابق استانداردهای ابلاغی آزمایشگاه مرجع سلامت الزامی است.

۱-۱۰-۲- کف کلیه قسمت‌های ساختمان بایستی سالم، با دوام، قابل شستشو، غیر قابل نفوذ به آب، بدون ترک خوردگی، از جنس مقاوم و بدون خلل و فرج و قابل گندزدائی باشد.

۱-۱۰-۳- دیوارها باید از جنس مقاوم، غیر قابل نفوذ به آب، قابل شستشو، بدون درز و شکاف، تمیز و دارای قرنیز به ارتفاع حداقل ۱۰ سانتی متر باشد. دیوار اتاق استریلیزاسیون باید تا سقف کاشیکاری باشد.

۱-۱۰-۴- سقف کلیه قسمت‌ها بایستی سالم، فاقد شکستگی و ترک خوردگی، تمیز و به رنگ روشن باشد.

۱-۱۰-۵- درب و پنجره‌ها باید سالم و پنجره‌های باز شو مجهز به توری سیمی ضدزنگ باشد.

۱-۱۰-۶- وجود سیستم سرمایش و گرمایش بگونه‌ای که ضمن فراهم نمودن برودت و حرارت قادر به تهویه نیز بوده تا از آلودگی‌های هوای داخل ساختمان جلوگیری شود.

۱-۱۰-۷- آب مصرفی باید از شبکه عمومی آب آشامیدنی شهر/روستا مورد تأیید مقامات بهداشتی تامین و در مناطقی که فاقد شبکه عمومی می‌باشند از شبکه خصوصی آب با رعایت استانداردهای آب آشامیدنی کشور استفاده شود و همچنین حتی المقدور دارای مخزن ذخیره آب به میزان کافی بوده و کنترل‌های بهداشتی درمورد آنها صورت گیرد.

۱-۱۰-۸- سیستم جمع آوری و دفع فاضلاب از نظر فنی و بهداشتی با تأکید بر ضرورت تأمین استانداردهای شستشو و دفع فاضلاب آلوده به مواد مصرفی در آزمایشگاه‌های ژنتیک به گونه‌ای باشد که سطوح، خاک، آبهای سطحی و

شماره .....
تاریخ .....
پوست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

زیرزمینی را آلوده نکند، بند پایان وجوندگان به آن دسترسی نداشته باشند، متعفن و بدمنظره نباشد و خروجی فاضلاب با استانداردهای محیط زیست و ضوابط و دستورالعملهای ارسالی وزارت متبوع مطابقت داشته و مورد تایید معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده مربوطه باشد، ضمن اینکه دفع فاضلاب یونیت های دندانپزشکی بایستی به روش بهداشتی و با لوله کشی مناسب صورت پذیرد.

۹-۱۰-۱ دفع پسماندهای پزشکی ویژه مطابق با ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته (نامه شماره ۱۵۸۷۱/ت/۳۸۴۵۹ ک مورخ ۱۳۸۷/۲/۸ معاون اول محترم رییس جمهور) و دستورالعمل مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی ویژه در بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی طی نامه شماره ۶/۳۲۵۶۷/ب س مورخ ۱۳۸۷/۶/۳ و کلیه بخشنامه های صادره از مرکز سلامت محیط و کار در خصوص چگونگی تفکیک، جمع آوری، نگهداری، دفع پسماندها و رعایت استانداردهای دفع مواد زیان آور مصرفی در آزمایشگاه های ژنتیک الزامی است.

۱۰-۱۰-۱۰ زباله دان باید به تعداد کافی از جنس مقاوم، قابل شستشو و ضد عفونی کردن و ضد زنگ با درپوش و پدال و کیسه مناسب در درمانگاه موجود باشد.

۱۰-۱۱-۱۱ تمهیدات لازم برای جلوگیری از وجود، ورود، نشو و نماي حشرات و جوندگان در درمانگاه به عمل آید.

۱۰-۱۲-۱۲ وجود گندزدای مناسب جهت گندزدائی سطوح الزامی است و کلیه قسمت ها به طور مرتب نظافت و در موارد ضروری محل های آلودگی بایستی گند زدائی شود.

۱۰-۱۳-۱۳ صندلی ها و میل های اتاق ها بدون درز و پارگی، تمیز و با روکش غیر پارچه ای و قابل شستشو بوده، همچنین میزها و قفسه ها بایستی سالم، تمیز و رنگ آمیزی شده باشد.

۱۰-۱۴-۱۴ وجود اتاقک تی شوئی با حداقل متراژ ۱/۵ مترمربع با کف مقاوم، قابل شستشو، کاشیکاری یا سرامیک تا زیر سقف مجهز به شیرمخلوط آب گرم و سرد و تی آویز و حوضچه دارای کفشوی فاضلاب رو با عمق ۶۰ سانتی متر،

شماره
تاریخ
پوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

تهویه مجزا و قفسه مواد گندزدا و پاک کننده یا استفاده از تی شوی پرتابل با در نظر گرفتن فضای مناسب برای نگهداری تی شوی .

۱۰-۱۵ رعایت ضوابط بهداشتی برای سرویس‌های بهداشتی کارکنان و بیماران به طوریکه روشویی‌ها حتی المقدور بدون پایه، با دیوار اطراف کاشی کاری شده و با شیر دستشوئی از نوع آرنجی یا پدالی یا خودکار (اتوماتیک) باشد و سرویس‌های بهداشتی نزدیک به ورودی سالن انتظار، با کف و دیوار کاشی کاری شده، سقف سالم و مقاوم، با رنگ روشن، قابل شستشو و ضد عفونی نمودن، مجهز به آب گرم و سرد، صابون مایع، حوله کاغذی، هواکش مناسب، کاسه توالت سالم و بدون ترک خوردگی، مجهز به شترگلو و دارای فلاش تانک باشد.

۱۰-۱۶ در نظر گرفتن سرویس‌های بهداشتی مجزا برای پرسنل و مراجعین به تعداد مناسب.

۱۰-۱۷ تأمین وسایل سیستم اطفاء حریق مرکزی و یا حداقل یک کپسول ۴ کیلوگرمی برای هر ۵۰ مترمربع، همراه با هشداردهنده حریق مناسب مطابق ضوابط و استانداردهای سازمان خدمات ایمنی و آتش نشانی با در نظر گرفتن خدمات ایمنی مراکز ژنتیک

۱۰-۱۸ تأمین نور، تهویه و وجود سیستم سرمایش و گرمایش مناسب، بگونه‌ای که ضمن فراهم نمودن برودت و حرارت، قادر به تهویه نیز بوده تا با در نظر گرفتن استانداردهای مربوط به شرایط حفظ و نگهداری تجهیزات و مواد ژنتیک و در نظر گرفتن ایمنی زیستی در مراکز عرضه خدمات ژنتیک، از آلودگی‌های هوای داخل ساختمان، جلوگیری شود.

۱۰-۱۹ شیب کف کلیه اتاقهایی که دارای کف شوی بوده و شستشو میشود باید به سمت کف شوی باشد.

۱۰-۲۰ رعایت ضوابط بهداشتی در آبدارخانه (در صورت وجود)

۱۰-۲۱ رعایت ضوابط بهداشتی در اتاق استریلیزاسیون

شماره
تاریخ
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و امور پزشکی

شماره

۱۰-۲۲ - تشکیل پرونده های پزشکی (معاینات دوره ای و واکسیناسیون) برای کلیه شاغلین.

۱۰-۲۳ - تامین برق اضطراری برای فعالیت درمانگاه در مواقع لزوم

۱۰-۲۴ - وجود دستورالعمل اورژانس به منظور مقابله با سوانح در شرایط اضطراری

۱۰-۲۵ - رعایت قانون ممنوعیت استعمال دخانیات در درمانگاه

۱۰-۲۶ - با توجه به فقدان علائم بالینی در دوره کمون یا دوره پنجره بسیاری از بیماریهای عفونی و قابل انتقال ویرال

(نظیر هپاتیت وایدز) و عدم امکان تشخیص قطعی در مورد این بیماران و از طرفی امکان انتقال آسان بیماریهای فوق

در این درمانگاهها، رعایت کلیه اصول کنترل عفونت در مورد بیماران براساس ضوابط و استانداردها و دستورالعمل های

صادر از وزارت متبوع الزامی است.

۱۰-۲۷ - رعایت کلیه اصول بهداشت محیط و حرفه ای بر اساس آخرین ضوابط و دستورالعملهای ابلاغی از وزارت

متبوع الزامی است.

ماده ۱۱ - وظایف موسس:

اهم وظایف موسس بشرح ذیل می باشد:

۱۱-۱ - معرفی مسئول فنی درمانگاه چندتخصصی جهت تمام نوبت های کاری درمانگاه

۱۱-۲ - در صورت استعفا یا پایان مدت قرارداد مسئول فنی، موسس میتواند جایگزینی وی را با معرفی فرد واجد

شرایط در خواست نماید و رعایت شرایط مندرج در ماده ۱۲ آئین نامه در این خصوص الزامی است.

۱۱-۳ - حداقل مدت قرارداد مسئول فنی یک سال است.

۱۱-۴ - معرفی پرسنل شاغل در درمانگاه به معاونت براساس ضوابط این آئین نامه

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱۱-۵ اخذ تأییدیه از معاونت مربوطه مبنی بر عدم ممنوعیت قانونی اشتغال در درمانگاه، برای کلیه پرسنل (عمومی و متخصص) که در درمانگاه فعالیت می کنند.

۱۱-۶ تدارک مستمر و تامین تجهیزات و ملزومات پزشکی و دارویی و غیره براساس دستورالعملهای مربوطه برای درمانگاه به نحوی که، درمانگاه بتواند به فعالیت خود طبق استانداردها و شرایط مندرج در این آیین نامه ادامه دهد.

۱۱-۷ رعایت کلیه ضوابط، مقررات، دستورالعملها و تعرفه های مصوب مراجع ذیصلاح و زیربط قانونی.

۱۱-۸ اجرای نظرات و پیشنهادات مسئولین فنی بخشهای مختلف تشکیل دهنده درمانگاه جهت اجرای امور پزشکی و فنی براساس ضوابط مربوط به هر بخش و فعالیت در چهارچوب سیاستهای تعیین شده وزارت متبوع

۱۱-۹ برنامه ریزی و سازماندهی مناسب مرکز جهت ارائه خدمات مطلوب و جلب رضایت بیماران و رعایت منشور حقوق بیماران و پرسنل.

۱۱-۱۰ نظارت بر حسن اجرای استانداردهای مربوطه.

۱۱-۱۱ معرفی یک نفر برای مدیریت داخلی مرکز

۱۱-۱۲ در صورت درخواست تعطیلی موقت درمانگاه، موسس باید دلایل درخواست تعطیلی خود را حداقل ۳ ماه قبل کتبا و با قید زمان به مسئول فنی و معاونت مربوطه اعلام نماید و حداکثر زمان تعطیلی نباید از ۶ ماه بیشتر باشد.

تبصره ۵ - در صورت درخواست تعطیلی بیشتر از ۶ ماه، موضوع با ذکر دلایل و مستندات باید به تأیید کمیسیون قانونی برسد.

۱۱-۱۳ در صورتیکه مؤسس، قصد انحلال درمانگاه را داشته باشد مراتب بایستی کتبا سه ماه قبل از هرگونه اقدام با ذکر دلایل و مستندات به معاونت مربوطه اعلام گردد.

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و امور پزشکی

تبصره- در صورت تعطیلی یا انحلال درمانگاه، وزارت متبوع، هیچگونه مسئولیتی در قبال اشخاص حقیقی یا حقوقی ندارد.

۱۴-۱۱- رفع نواقص و ایرادهای درمانگاه در مدتی که توسط کارشناسان وزارت متبوع و یا معاونت یا مسئولین فنی مربوطه اعلام می گردد.

ماده ۱۲- شرایط، وظایف و مقررات مسئول فنی:

۱۲-۱- شرایط مسئول فنی درمانگاه چندتخصصی به شرح ذیل می باشد:

۱-۱۲-۱- دارا بودن مدرک ژنتیک پزشکی با مدرک پایه MD با سابقه حداقل یک سال تجربه مفید در مراکز عرضه خدمات ژنتیک

۱-۱۲-۲- دارا بودن پروانه مطب معتبر شهر مورد نظر

۱-۱۲-۳- احراز صلاحیت های عمومی شامل " گواهی عدم سوء پیشینه کیفری و عدم محکومیت انتظامی از سازمان نظام پزشکی".

تبصره- ارائه حکم کارگزینی و ارائه عدم نیاز جهت مستخدمین دولت الزامی است.

۱-۱۲-۴- گواهی عدم اعتیاد به مواد مخدر

۱-۱۲-۵- آگاه بودن کامل به قوانین، مقررات و دستورالعملهای مرتبط با مسئول فنی درمانگاه

۱۲-۲- اهم وظایف مسئولین فنی درمانگاه عبارت است از:

۱-۱۲-۲-۱- حضور مستمر و فعال در درمانگاه در ساعتها و نوبتهای کاری درج شده در پروانه مسئول فنی

۱-۱۲-۲-۲- نظارت و احراز اطمینان از پذیرش و ارائه خدمات در چهارچوب سیاستهای تعیین شده وزارت متبوع

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

توسط پزشکان و پیراپزشکان و سایر کارکنان درمانگاه و ابلاغ تذکرات لازم به آنان در جهت اجرای وظایف مربوطه و ارتقاء سطح کیفی خدمات درمانگاه

۱۲-۲-۳- بررسی و تأیید صلاحیت مسئولین و کارکنان فنی هر یک از بخشهای تشکیل دهنده درمانگاه براساس مواد این آئین نامه و ضوابط قانونی مربوطه

۱۲-۲-۴- تهیه و تنظیم برنامه کاری قسمتهای مختلف درمانگاه و نظارت بر حسن انجام خدمات درمانی در ساعت های تعیین شده

۱۲-۲-۵- نظارت بر کیفیت و احراز اطمینان از کفایت و قابلیت مواد، تجهیزات و ملزومات پزشکی در درمانگاه

۱۲-۲-۶- ارتقاء سطح کیفی خدمات درمانی و فوریتهای پزشکی درمانگاه و استانداردهای مربوطه و تعیین شده در بخش های مرتبط در وزارت متبوع

۱۲-۲-۷- نظارت بر تهیه و تنظیم و نگهداری پرونده های پزشکی بطور مستقل در کلیه بخش های درمانگاه برای متقاضیان خدمات مراجعه کننده و بررسی شرح حال و دستوره های پزشکی مندرج در آن و تذکر به مسئولین مربوطه در صورت تخطی از موازین علمی و فنی

۱۲-۲-۸- نظارت بر حسن اجرای بخشنامه ها و دستورالعمل های مصوب و مرتبط وزارت متبوع

۱۲-۲-۹- ابلاغ تذکرات فنی لازم به موسس، مدیر اجرایی و کارکنان درمانگاه و پیگیری انجام اقدامات اجرایی توسط مدیر و در صورت تخطی موسس، اعلام مراتب به معاونت ذیربط

۱۲-۲-۱۰- رعایت و اعمال کلیه قوانین، مقررات، دستورالعملها و موازین حقوقی و اخلاقی موضوع قوانین عمومی در

کشور

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱۱-۲-۱۲- ارائه ماهانه آمار فعالیت درمانگاه به تفکیک نوع خدمات به معاونت مربوطه/وزارت و مراکزی که وزارت متبوع تعیین می‌کند

۱۲-۳-۱ - مقررات مربوط به مسئول فنی به شرح ذیل خواهد بود:

۱-۲-۳-۱- در صورتیکه مسئول فنی نخواهد بکار ادامه دهد باید سه ماه قبل مراتب را بطورکتابی به مؤسس و معاونت مربوطه اعلام نماید. در ظرف این مدت مؤسس موظف است نسبت به معرفی مسئول فنی جایگزین اقدام نموده تا پس از تصویب و تأیید صلاحیت وی توسط کمیسیون قانونی پروانه مسئول فنی جدید صادر گردد.

۲-۱۲-۳-۲- در صورت ترک درمانگاه توسط مسئول فنی و عدم انجام وظایف مندرج در این آئین نامه بدون هماهنگی و رعایت مقررات لازم، کلیه مسئولیت های قانونی درمانگاه تا زمان تعیین تکلیف مسئول فنی جدید به عهده وی خواهد بود و موضوع از طریق معاونت مربوطه به کمیسیون قانونی وزارت متبوع منعکس شده تا در طی این مدت از صدور پروانه جدید برای وی جلوگیری شود.

۳-۱۲-۳-۳- در صورتیکه مسئول فنی نتواند به هر علت در ساعات تعیین شده در درمانگاه حاضر شود، ضمن هماهنگی با سایر مسئولان فنی، مسئول فنی دیگر همان درمانگاه و یا پزشک واجد شرایط دیگری با تأیید مؤسس حداکثر تا ۳ ماه میتواند وظایف وی را موقتاً انجام دهد و چنانچه مدت معذوریت بیش از ۳ ماه باشد باید توسط مؤسس، جانشین واجد شرایط دیگری بجای وی به معاونت ذیربط معرفی شده پروانه مسئولیت فنی اخذ شود.

تبصره- بدیهی است تا زمان تأیید صلاحیت مسئول فنی جدید پزشک معرفی شده جانشین، مسئولیت انجام کلیه وظایف مسئول فنی و پاسخگوئی به مراجع ذی صلاح را به عهده خواهد داشت.

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

۴-۳-۱۲- حضور مسئول فنی در اوقات تعیین شده در درمانگاه الزامی است و در غیاب وی پزشک حاضر در درمانگاه با تکمیل فرم مخصوصی که توسط اداره امور پروانه ها تنظیم و ابلاغ شده است، کلیه مسئولیتهای مسئول فنی را به عهده خواهد داشت و در هر صورت پاسخگویی به مراجع ذیصلاح به عهده مسئول فنی خواهد بود.

۵-۳-۱۲- با توجه به لزوم حضور مسئول فنی در ساعات تعیین شده در درمانگاه، مسئولین فنی نمی توانند در زمان تقبل مسئولیت فنی، در محل دیگری شاغل باشند و پروانه همزمان با تصدی مسئولیت فنی برای آنان صادر نخواهد شد.

۶-۳-۱۲- موسس در صورت تخلف مسئول فنی از وظایف قانونی می تواند با ارائه مستندات و مدارک، تعویض وی را درخواست نماید و در صورت احراز تخلف توسط کمیسیون قانونی باید فرد واجد شرایطی را معرفی کند تا پس از تأیید کمیسیون قانونی پروانه مسئولیت فنی دریافت نماید.

تبصره- در صورت احراز تخلف مسئول فنی نیازی به اخذ استعفای ایشان نیست.

ماده ۱۳- هر گونه تغییر و جابجائی کارکنان فنی درمانگاه باید با اطلاع معاونت ذیربط صورت گیرد.

ماده ۱۴- مؤسس یا مؤسسین/ مسئول فنی موظفند ضوابط و استانداردهای مصوب را رعایت نمایند.

ماده ۱۵- پروانه بهره برداری درمانگاه برای مدت ۵ سال صادر خواهد شد و تمدید آن منوط به رعایت ضوابط موضوع این آئین نامه و سایر دستورالعمل های وزارت متبوع خواهد بود. در صورت عدم تمدید پروانه در انقضای مدت ۵ سال مطابق با مقررات برخورد خواهد شد.

ماده ۱۶- شاغلین رشته های پزشکی و پیراپزشکی درمانگاه موظف به رعایت قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی می باشند و تمدید پروانه های قانونی منوط به رعایت قانون مذکور و سایر ضوابط وزارت متبوع می باشد.

شماره .....
تاریخ .....
پرست .....
.....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پزشکی

ماده ۱۷- بکارگیری هر گونه فناوری جدید درمانی (تجهیزات- روش درمان) که در درمانهای فعلی یا کلاسیک تعریف نشده است، برابر ضوابط و استانداردهای مصوب وزارت خواهد بود.

ماده ۱۸- مطابق ماده ۱۳ آئین نامه اجرائی ماده ۸ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۵ هیات محترم وزیران، مراکز و موسسات پزشکی غیردولتی حق استفاده از پزشکان و کارکنان شاغل در بخش دولتی را در ساعات اداری ندارند و باید در زمان بکارگیری کارکنان این امر را ملحوظ نمایند و در صورتیکه به هر طریق واقف شدند از ادامه کار افراد مزبور در ساعات اداری جلوگیری نموده و مراتب را به واحد محل کار کارمند اطلاع دهند در غیر اینصورت مطابق مقررات اقدام خواهد شد. لذا درمانگاه موظف به اجرای ضوابط مذکور می باشد و در صورت تخطی از این امر و با توجه به اختیارات حاصل از بندهای ۱۲ و ۱۳ ماده یک قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تخلف موجب لغو موقت پروانه بهره برداری (تاسیس) درمانگاه برای مدت سه ماه و در صورت تکرار موجب لغو دائم پروانه تاسیس (بهره برداری) توسط کمیسیون تشخیص امور پزشکی خواهد بود.

ماده ۱۹- مطابق مواد ۱ و ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی آن ایجاد هر نوع موسسه پزشکی از جمله درمانگاه مستلزم اخذ پروانه مخصوص از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و واگذاری به غیر و استفاده از پروانه دیگری، جرم و مستلزم مجازات جزائی و تعطیل موسسه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۲۰- با توجه به ماده ۴ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی، موسسه پزشکی و دارویی که امور فنی آن با اتکای پروانه اشخاص ذیصلاح توسط افراد فاقد صلاحیت اداره شود از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعطیل و صاحب پروانه برای بار اول تا یکسال و برای دفعات بعد هر دفعه تا دو سال حق افتتاح مجدد آن موسسه را حتی به نام دیگری نخواهد داشت. شخص یا

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ

اشخاص فاقد صلاحیت به مجازات قانونی محکوم خواهند شد؛ لذا در تمام ساعات فعالیت درمانگاه، مسئول فنی مربوطه باید در درمانگاه حضور فعال داشته و به وظایف خود عمل نماید در غیر این صورت ضوابط مذکور توسط وزارت متبوع اعمال خواهد شد.

ماده ۲۱- نصب تابلوی پزشکان با ذکر مشخصات کامل در محل ورودی درمانگاه و اتاق های مربوطه الزامی است و استانداردهای مربوط به تابلو، مهر، سرنسخه، کارت ویزیت و تبلیغات، باید منطبق با مقررات و ضوابط مراجع ذیصلاح قانونی رعایت گردد.

ماده ۲۲- صرفاً کسانی بعنوان موسس به رسمیت شناخته می شوند که طبق ضوابط این آئین نامه و سایر مقررات قانونی مربوطه، صلاحیت آنان به تصویب کمیسیون قانونی امور پزشکی رسیده و به نام آنان پروانه بهره برداری (تاسیس) صادر شده باشد.

ماده ۲۳- رعایت ضوابط و استانداردهای مصوب وزارت متبوع در تاسیس و بهره برداری از درمانگاه و ادامه فعالیت درمانگاه های موجود الزامی است.

تبصره- حدود فعالیت های درمانی درمانگاه و محدوده عمل پرسنل درمانی بر اساس قوانین، مقررات، استانداردها و دستورالعمل های وزارت متبوع می باشد.

ماده ۲۴- نگهداری پرونده های پزشکی به صورت دستی یا رایانه ای، تابع ضوابط و مقررات حفظ و نگهداری اسناد و حداقل ۳۰ سال خواهد بود.

ماده ۲۵- در صورت فوت و یا از کار افتادگی موسس یا مسئولین فنی به شرح ذیل اقدام خواهد گردید:

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و امور پزشکی

الف - در صورتیکه موسس فوت نماید وارث یا وراث قانونی متوفی می باید در یک مهلت حداکثر دوساله و به محض اخذ گواهی انحصار وراثت، فرد/افراد واجد شرایطی را بعنوان جانشین(موسس) معرفی نماید که پس از تأیید صلاحیت فرد معرفی شده توسط کمیسیون قانونی پروانه بهره برداری(تاسیس) جدید درمانگاه بنام وی صادر خواهد شد و در این مدت مسئول فنی درمانگاه با موافقت وراث قانونی می تواند درمانگاه را اداره نماید.

ب - در صورتیکه موسس به علت ازکارافتادگی یا حجر، قادر به اداره درمانگاه نباشد خود او یا قیم وی باید در یک مهلت ۶ ماهه نسبت به معرفی فرد/افراد واجد شرایط دیگری بعنوان جانشین(موسس) اقدام نماید تا پس از تأیید صلاحیت فرد/افراد معرفی شده توسط کمیسیون قانونی پروانه بهره برداری(تاسیس) بنام وی صادر گردد.

ج - در صورتیکه درمانگاه توسط اشخاص حقوقی تأسیس شده باشد و یکی از موسسان فوت نماید و یا به هر علت قادر به انجام وظایف خود نباشد فرد ازکار افتاده و یا وراث یا قیم قانونی متوفی باید در یک مهلت حداکثر دوساله نسبت به اخذ گواهی انحصار وراثت اقدام و فرد واجد شرایط دیگری را بعنوان جانشین وی معرفی نمایند تا پس از تأیید صلاحیت پروانه تاسیس با ترکیب جدید صادر گردد.

د - در صورتی که مسئول فنی درمانگاه فوت نماید، موسس باید حداکثر ظرف یک هفته، فرد واجد شرایط دیگری را بعنوان جانشین معرفی نماید تا پس از تأیید صلاحیت فرد معرفی شده توسط کمیسیون قانونی، پروانه مسئول فنی جدید صادر گردد (در صورتیکه مسئول فنی و موسس یک فرد باشد، می بایست مطابق بندهای « الف » و « ج » این ماده عمل گردد).

تصوره - تا زمان صدور پروانه مسئول فنی جدید توسط کمیسیون قانونی، فردی واجد شرایط ذکر شده در این آیین نامه توسط هیئت موسس معرفی شده و تصدی مسئولیت فنی مرکز را موقتاً بعهده خواهد داشت.

شماره .....
تاریخ .....
پست .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۲۶- نصب پروانه های قانونی و تعرفه های مصوب مراجع قانونی ذیصلاح در محلی که کاملاً قابل رؤیت برای عموم مراجعین باشد الزامی است

ماده ۲۷- درمانگاه موظف است منحصراً از عنوان و نام مصوب و مکتوب در پروانه بهره برداری (تاسیس) در تابلوها و سرنسخه ها و دیگر اسناد درمانگاه استفاده نماید و انتخاب عناوین دیگر ممنوع است.

ماده ۲۸- رعایت موازین اسلامی و اخلاقی بر اساس قانون « انطباق امور اداری و فنی موسسات پزشکی با موازین شرع اسلام مورخ ۱۳۷۷/۸/۱۰ و آئین نامه اجرائی سال ۱۳۸۰ » و « منشور حقوق بیماران » در درمانگاه ضروری و بعهده دارنده مجوز می باشد.

ماده ۲۹- کنترل و نظارت بر این درمانگاه ها در سراسر کشور به عهده معاونت مربوطه در وزارت متبوع می باشد و موسس و مسئولین فنی هر یک از درمانگاه ها موظفند اطلاعات مورد نیاز را در اختیار مراجع مذکور و نمایندگان قانونی آنان قرار دهند.

ماده ۳۰- کسب اطلاع و اجرای قوانین و مقررات و ضوابط ناشی از قوانین و دستورالعملهای مربوطه حسب مورد از وظایف موسسین و مسئولین فنی درمانگاه می باشد که از طرق مقتضی باید به آنها دسترسی یابند.

ماده ۳۱- کلیه درمانگاههای موجود مکلفند حداکثر ظرف مدت یکسال پس از تصویب و ابلاغ این آیین نامه و با هماهنگی معاونت ذیربط وضعیت خود را از نظر شرح وظایف موسس و مسئولین فنی، ضوابط بهداشتی (به استثنای موارد مربوط به ساختار فیزیکی ساختمان)، پرستنی و قوانین موجود با شرایط و ضوابط مندرج در این آیین نامه تطبیق دهند.

تبصره ۵- هرگونه تغییر موسس، مسئول / مسئولین فنی یا مکان درمانگاه باید مطابق شرایط این آئین نامه باشد.

شماره
تاریخ
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ

ماده ۳۲- در صورت ابلاغ ضوابط اعتباربخشی، موسس و مسئول فنی موظف به اجرا و رعایت الزامات قانونی مربوطه خواهند بود.

ماده ۳۳- تخلفات:

۳۳-۱- در صورتیکه مؤسس یا مسئول/مسئولین فنی درمانگاه از ضوابط و مقررات مربوط به الزامات و وظائف خود که در این آئین نامه پیش بینی شده تخلف نمایند به نحو زیر اقدام خواهد شد:

الف - بار اول تذکر شفاهی با قید موضوع در صورتجلسه بازرسی محل توسط وزارت متبوع یا معاونت

ب - بار دوم اخطار کتبی توسط وزارت متبوع یا معاونت حداقل به فاصله یک ماه پس از تذکر شفاهی

ج - بار سوم اخطار کتبی توسط وزارت متبوع یا معاونت به فاصله یک ماه از اخطار کتبی قبلی

چ - در صورت تکرار و عدم توجه به تذکرات قبلی اعم از شفاهی و کتبی ضمن لغو مجوز، چنانچه اعمال انجام شده مشمول قانون تعزیرات حکومتی (در امور بهداشتی و درمانی) مصوب سال ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحات بعدی باشد موضوع به کمیسیون ماده ۱۱ قانون یاد شده و در سایر موارد به محاکم ذیصلاح قانونی احواله خواهد شد.

تبصره ۱- روش اجرای تصمیمات نهایی کمیسیون مذکور و آراء صادره از سوی مراجع قضائی اعم از تعطیل موقت یا دائم مؤسسه، ابطال پروانه و... در کمیسیون قانونی بررسی و برای اقدام به واحد های ذیربط ارجاع می گردد.

تبصره ۲- لغو دائم پروانه بهره برداری (تاسیس) پس از رای کمیسیون قانونی، باید به تائید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برسد.

تبصره ۳- در مواردیکه عملکرد درمانگاه خلاف ضوابط و مقررات قانونی بوده و موجب ورود خسارات جسمانی و روانی غیر قابل جبران به تشخیص و تائید مراجع ذیصلاح قانونی گردد با تنفیذ وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره _____
تاریخ _____
پست _____

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و امور پزشکی

و بدون اعمال مجازات های مندرج در بندهای الف، ب، ج و د در کمیسیون قانونی طرح گردیده و با رای کمیسیون، پروانه درمانگاه قابل لغو موقت یا دائم خواهد بود.

ماده ۳۴ - این آئین نامه در ۲۴ ماده و ۱۹ تبصره تصویب و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء است.

دکتر محمد حسن طریقت منفرد

وزیر